Aarhus Symfoni Orkester 26/27

Trompetfestival

Håkan Hardenberger

Symfonisk Sal
Musikhuset Aarhus
Fredag 30. oktober 2026
kl. 19.00

EN TRADITION ÆNDRES...

Aarhus Symfoniorkester er en aktiv medspiller i Aarhus Kommunes fælles klimaplan frem mod 2030. Som led i arbejdet med at mindske vores klimaaftryk vil solister og dirigenter fremover takkes uden blomster eller lignende fysiske gaver.

PROGRAM

Johann Nepomuk Hummel (1778-1837)
Trompetkoncert (1803) — **20 min.**

1 Allegro con spirito
2 Andante
3 Rondo

Ludwig van Beethoven (1770-1827) + Brett Dean (f. 1961)
Beethoven: Adagio molto e mesto (1806, arr. Dean 2013)
Dean: Testament (2002/2008) — **30 min.**

PAUSE — **30 min.**

Ludwig van Beethoven (1770-1827)
Ouverture fra Prometheus' skabninger (1801) — **5 min.**

HK Gruber (f. 1943)
Fra Three MOB Pieces: Nr. 1, Patrulje: Tempo di bossa nova (1977/1991) — **5 min.**

Ludwig van Beethoven (1770-1827)
Uddrag fra Prometheus' skabninger (nr. 5, 1801) — **10 min.**

HK Gruber (f. 1943)
Fra Three MOB Pieces: Nr. 2, Frit efter Heine: Medium beat (1977/1991) — **5 min.**
Nr. 3, Vers: Soft medium rock (1977/1991) — **5 min.**

Ludwig van Beethoven (1770-1827)
Uddrag fra Prometheus' skabninger (nr. 16, 1801) — **5 min.**

HK Gruber (f. 1943)
Manhattan Broadcasts: I Tammany Hall (2003) — **5 min.**
Manhattan Broadcasts: II Radio City (2003) — **5 min.**

Tobias Broström (f. 1978)
Sputnik (version for lille orkester) (2015/2016) — **5 min.**

Varighed i alt ca. 130 min.

MEDVIRKENDE

Dirigent/Solist
Håkan Hardenberger, *trompet*

Den svenske trompetist Håkan Hardenberger er en pioner inden for virtuose nye værker for trompet. Han har samarbejdet med nutidige komponister som Harrison Birtwistle, Brett Dean (*Dramatis Personae*), HK Gruber (*Aerial*), Hans Werner Henze, Betsy Jolas, György Ligeti og Mark-Anthony Turnage (*Dispelling the Fears*). Han har uropført Jörg Widmanns *Towards Paradise*, Helen Grimes trompetkoncert *night-sky-blue* og Wynton Marsalis' *Trumpet Concerto for Europe*.

Håkan Hardenberger har blandt andet optrådt med New York Philharmonic, Boston Symphony, Wiener Philharmoniker, Concertgebouworkest, London Symphony Orchestra, Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks og NHK Symphony Orchestra. Fra 2016 til 2018 var han kunstnerisk leder af Malmö Chamber Music Festival, og i 2019/20 dirigerede han Leipzigs Gewandhaus-orkester, Seoul Philharmonic Orchestra, Malmö Symfoniorkester, Swedish Chamber Orchestra og Tasmanian Symphony Orchestra. Hardenberger er af *The Times* blevet kaldt "verdens reneste og mest nuancerede trompetist".

Håkan Hardenberger

af Christina Blangstrup Dahl

"Galaksens bedste trompetist". Sådan kalder anmelderne svenske Håkan Hardenberger. Gennem en 40-årig karriere har han udvidet grænserne for, hvad trompeten kan – og inspireret komponister til at skrive ny musik til instrumentet.

Ved denne koncert kan du opleve Håkan Hardenberger i et program, der kommer hele vejen rundt om messingblæsernes spydspids. Fra Hummels klassiske univers til den nyeste – og sjoveste – musik for trompeten. Det bliver et overflødighedshorn af trompetmusik – spillet og dirigeret af en af verdens bedste musikere.

Hummel: Trompetkoncert
De fleste har hørt om Haydn – men hvad med Hummel? Jo, ham kender man, hvis man spiller trompet (og obo, men det er en anden sag). Johann Nepomuk Hummel var Haydns efterfølger som leder af fyrsten af Esterhàzys hoforkester. Og rent faktisk blev denne trompetkoncert skrevet til at blive opført nytårsdag i 1804 for at fejre Hummels tiltrædelse. Det er således en koncert, der er skabt for at markere en festlig anledning – og formodentlig også for at vise, hvad komponisten kan.

Den er også skrevet for at vise, hvad instrumentet kan. Vi tænker sjældent over det, men teknologi har spillet en vigtig rolle i musikhistorien. I dette tilfælde blev de gammeldags naturtrompeter afløst af moderne teknologi (først i form af en klaptrompet og senere de moderne ventiler, som trompeterne har i dag) – og det forvandlede instrumentet til et fleksibelt solo- og orkesterinstrument.

Det udnytter Hummel til fulde. Koncerten ligger lige på overgangen mellem wienerklassik og tidlig romantik, og musikken er elegant i første sats, lyrisk i anden sats og brillant i sidste sats. Den er også virtuos, for det var samtidens største trompetist, Anton Weidinger, der bestilte koncerten.

Det er en koncert, som trompetist Kim Hansen har glædet sig til: "Det bliver jo en fed koncert, fordi vi skal høre en af verdens bedste trompetister – og det har han været i rigtig mange år. Det er ikke så ofte, man får muligheden for at høre trompetister i den klasse. Da jeg var ung, var han en af de første jeg stiftede bekendtskab med, og det er jo altid særligt at høre en solist på det samme instrument, som jeg selv spiller. På den måde bliver det ikke bare en musikalsk stor oplevelse, men også en trompetnørdet oplevelse, hvor man kan dykke ned i ting, man selv kender rigtig godt. Hummel har jeg selv brugt rigtig meget tid på gennem årene, og især anden sats er virkelig smuk."

Beethoven/Dean: Adagio molto e mesto og Dean: Testament
To værker forenes, når Brett Dean sætter sit værk *Testament* sammen med et arrangement af 3. sats af Beethovens strygekvartet op. 59. I løbet af *Testament* dukker brudstykker af Beethovens kvartet op, så at lytte til de to værker sammen er lidt som at gå på skattejagt.

Valget af lige netop denne strygekvartet er ikke så mærkeligt for en moderne komponist. Kvartetten er nemlig skrevet til en mæcen, der støttede Beethoven og oven i købet havde engageret tidens bedste strygekvartet til at uropføre den. Beethoven havde dermed alle muligheder for at sprænge rammerne for modernitet og kompleksitet – og dem greb han. Faktisk bliver kvartetten af og til kaldt for en "kvartetsymfoni", så dynamisk er musikken.

Musikken leder direkte over i Deans *Testament*. Dette værk er inspireret af det såkaldte Heiligenstadt-testamente – et brev, hvori Beethoven fortalte sine brødre om sit høretab og deraf følgende fortvivlelse. Brevet er et selvmordsbrev, der aldrig blev sendt – men rummer også et budskab om frelse gennem kunsten (også for Beethoven selv; han fandt trøst i musikken og fortsatte med at komponere trods sin døvhed). I værket kan vi både høre fjerpennens maniske vej over pergamentpapiret og ubehagelige, tinnitus-agtige toner, der ikke længere giver et harmonisk billede af omverdenen. Men værket spejler også den trods mod den dystre skæbne, som Heiligenstadt-testamentet også rummer.

Beethoven: Ouverture, nr. 5, Adagio-Andante quasi Allegretto og nr. 16, Finale fra Prometheus' skabninger
Beethoven og ballet. Måske ikke det, der ligger allerforrest i bevidstheden for os, der måske bedst kender hans symfonier og koncerter. Men rent

faktisk skrev han musik til to balletter: Et meget kort ungdomsværk – og så *Prometheus' skabninger.* Historien er skabt over myten om Prometheus, der stjal ilden fra guderne for at give den til menneskene. Ilden er et symbol for oplysning og inspiration – et yderst passende plot for en komponist, der har givet så meget inspiration til eftertiden. I den ultrakorte ouverture hører vi både gudens storhed, hans velvillighed over menneskene – og menneskehedens overstadige glæde i mødet med ilden. I det femte uddrag fra balletten møder menneskene lyden af harpe, fløjte og cello – og forelsker sig i hinanden. I finalen hører vi de mange forskellige gæster ankomme til et muntert bryllup; guder og mennesker fejrer sammen Prometheus' succes.

Gruber: Fra Three MOB Pieces: Nr 1: Patrulje, Nr. 2: Frit efter Heine og nr. 3: Vers
"Jeg elsker at udforske det enkle og nyder det som et sjældent eventyr," siger komponisten HK Gruber. Det var en af grundene til, at han grundlagde MOB-ensemblet sammen med tre musikervenner. Formålet var at lave koncerter, der var så uhøjtidelige og tilgængelige som muligt – "gerne på steder, hvor ingen nulevende komponist nogensinde havde sat sin fod," fortæller HK Gruber.

De tre stykker her er typiske for de stykker, som ensemblet spillede: Tilgængelige og humoristiske – og det midterste stykke er naturligvis en hyldest til digteren Heinrich Heine, "hvis digte ofte begynder meget romantisk og blomstrende, men ender i fortvivlelse," som komponisten beskriver det. Stykkerne blev oprindeligt skrevet for HK Grubers ensemble, men blev i 1999 arrangeret for Håkan Hardenberger.

Gruber: Manhattan Broadcasts: Nr. 1: Tammany Hall og Nr. 2: Radio City
I *Manhattan Broadcast* er Gruber lige så underholdende og tilgængelig som i MOB-stykkerne, men her omfavner han også jazzen og brass bandets univers – og det med stor effektivitet: Musikken svinger fuldstændig som om man var på en tilrøget natklub i et nabolag, som man efterfølgende ikke fortæller sin mor om.

Bonusinformation: HK Gruber tilhører det, der nogle gange spøgefuldt bliver kaldt "Den tredje wienerskole". Komponisterne i denne "skole" genindførte tonaliteten og ikke mindst humoren i musikken som en protest mod den meget alvorlige og matematiske anden wienerskole. "Jeg lyttede til Boulez og Stockhausen og forsøgte at forstå det, men musikken var et problem for mig. Den talte ikke mit sprog. Jeg vidste ikke, hvilken slags musik jeg ville skrive – men jeg vidste, at den skulle være tilgængelig for så stort et publikum som muligt," fortæller HK Gruber om sin musik.

Broström: Sputnik (version for lille orkester)
Et lille stykke for en lille trompet! Piccolotrompetens høje, tindrende klang kender vi især fra barokken – den flittige koncertgænger kan således høre den i december måned, når vi spiller Händels Messias. Men den svenske komponist Tobias Broström har også skrevet et værk til Håkan Hardenberger for det djævelsk svære lille instrument. Broström har før skrevet koncerter til Hardenberger – og *Sputnik* er skrevet som et fyrigt ekstranummer til indvielseskoncerten af Malmös nye koncerthus i 2015.

SYMFOBUSINESS – et unikt partnerskab på tværs af symfoni, udvikling & erhverv

SYMFOBUSINESS SÆRLIGE GIVERE

Aage og Johanne Louis-Hansens Fond · Stibofonden · Per og Lise Aarsleff Fond · Bjerres Bureau

SYMFOBUSINESS PLATINPARTNERE

schouw+co · KELD HEINE MORTENSEN

SYMFOBUSINESS SØLVPARTNERE

Studenterhus Aarhus · Sparekassen Kronjylland · Kaufmann · Fynske Bank · WINELAB

Partnerskaber

Tag del i et af flere levende værdi- og oplevelsesfællesskaber hos Aarhus Symfoniorkester.

SymfoBusiness
Indgå i orkestrets erhvervsnetværk og berig din direktion, din virksomhed og dine ansatte med frugterne af et unikt samarbejde.
www.aarhussymfoni.dk/symfobusiness

Fadderskab
Tegn et personligt, fonds- eller firmabaseret fadderskab og støt orkestrets fond.
www.aarhussymfoni.dk/fadder

Særlig privat giver
En mulighed for dig som ønsker at bidrage med støtte, der ligger ud over støttemulighederne ved personligt fadderskab.
www.aarhussymfoni.dk/saerlig-privat-giver

KONCERTBESÆTNING

VIOLIN I
Cristian Chivu Ivan
Alexandru Radu**
Johanna Tolvanen
Ian van Rensburg
Tue Lautrup
Thea Clemson Andersen
Todd Cadieux
Katrin Djordjevic Sønnichsen
Matthias Gahl
Matthias von Niessen
Hayato Ishibashi
Nadia Kornilova

VIOLIN II
Sarah Lucy Foldager
Sabine Sergejeva
Birgitte Bærentzen Pihl
Peter Clemson Steensgaard
Søs Nyengaard
Malwina Galara
Pernille Jönsson Nüchel
Nefelina Musaelyan
Raven Mischke
Marie Lestrelin**

BRATSCH
Luminita Marin
Zane Kalnina
Ovidiu Alexandru Achim*
Lars Kvist
Nikolaj Lind Pedersen
Eva Paulin
Johannes Pihl Guldberg
Kirsten Buus Szakacs*

CELLO
Eugene Hye-Knudsen
Brian Friisholm
Chiao-Hui Hwang
Fang-Yu Liang
Jens Lund Madsen
Ananna Lützhøft

KONTRABAS
David McIlfatrick
Samuel Beck-Johnson
Christian Jørgensen
Theodor Ditrich

FLØJTE
Lena Kildahl Larsen
Judith Wehrle

OBO
Oliver Nordahl
Malene Bjerg Poulsen

KLARINET
Mathias Vik Kjøller
Vibeke Kærsgaard Lembcke

FAGOT
Maksim Karpinskii
Eric Beselin

HORN
Lisa Maria Cooper
Jari Kamsula
Nicole Linnin

TROMPET
Christian Sebastian Deleurang
Kim Hansen

BASUN
Fabrice Godin
Christian Tscherning Larsen

BASBASUN
Jens Vind

PAUKER
Nikolai Petersen

SLAGTØJ
Laurids Hvidtfeldt Madsen**
Christian Back Kirkegaard**

HARPE
Marianne Hofman

ELGUITAR
Allan Sjølin**

KLAVER / CELESTE
David Strong**

**kontraktansat assistent*
***timeansat assistent*

Mendelssohn, Henze & Higdon

Mendelssohn 3

Torsdag 12. november 2026 kl. 19.00
100-395 kr.

Oplev alle symfoniorkestrets sider, når orkestrets dybeste stemmer får plads på forreste række, Henzes frostunivers giver strygerne stemme – og Mendelssohns skotske toner samler hele orkesterklangen igen.

Læs mere om koncerten på:
www.aarhussymfoni.dk/koncerter

God fornøjelse!

Bare koncentrer dig om musikken

Bagefter skal vi nok opdatere dig med de vigtigste nyheder

Jyllands-Posten

Vær med til at støtte

Aarhus Symfoniorkester

Bliv medlem af
Aarhus Symfoniorkesters Venner

Husk at venneforeningen holder gratis optakt for alle før hver torsdagskoncert.

Se programmet på www.asov.dk

Medlemskab giver fri adgang til særlige prøver/generalprøver, gratis medlemsblad samt uvurderlig støtte til byens orkester.

Meld dig ind på www.asov.dk

eller ved henvendelse til formand Tove Christensen, dr. med.
asov.tc@gmail.com

MUSIKHUSET AARHUS

Kom tæt på Aarhus Kammerorkester

Det nye år byder på to koncerter med Aarhus Kammerorkester. Oplev den unikke 360° koncert, og vær med til at fejre kvinderne i musikken med idéhistoriker Louise Rognlien og dirigenten Johanne Sofie Bech Madsen.

360° Symfonisk Oplevelse
6. februar

Kvinde, musik, frihed
13. marts